

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2015

aruandeaasta lõpp: 31.12.2015

nimi: Eesti Ornitoloogiaühing

registrikood: 80041898

tänav: Veski tn. 4

linn: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihnumber: 51005

telefon: +372 7422195

faks: +372 7422180

e-posti address: eoy@eoy.ee

veebilehe address: www.eoy.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Tulemiaruanne	12
Rahavoogude aruanne	13
Netovara muutuste aruanne	14
Raamatupidamise aastaaruande lisad	15
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	15
Lisa 2 Raha	16
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	16
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	17
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 6 Materiaalne põhivara	18
Lisa 7 Kapitalirent	18
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	19
Lisa 9 Võlad tarnijatele	20
Lisa 10 Võlad töövõtjatele	20
Lisa 11 Liikmetelt saadud tasud	20
Lisa 12 Annetused ja toetused	20
Lisa 13 Tulu ettevõtlusest	21
Lisa 14 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	21
Lisa 15 Tööjõukulud	22
Lisa 16 Muud kulud	22
Lisa 17 Muud finantstulud ja -kulud	22
Lisa 18 Seotud osapooled	22
Aruande allkirjad	24

Eesti Ornitoloogiaühingu tegevusaruanne

01.01.2015-31.12.2015

MTÜ Eesti Ornitoloogiaühing jätkas 2015. aastal oma põhikirjalist tegevust, mille eesmärkideks on Eesti linnustiku uurimine, kaitse ja tutvustamine. 650 liikmega vabauhendust juhivad hetkel 1-liikmeline juhatus ja 13-liikmeline nõukogu. Kõrgeim organ on liikmete üldkoosolek, mis koguneb vähemalt kord aastas. Alates aastast 2000 on EOÜ rahvusvahelise linnukaitseorganisatsiooni BirdLife International liige ja koostööpartner Eestis. Samuti on ühing kümnet valitsusvälist keskkonnaorganisatsiooni ühendava Eesti Keskkonnanühenduste Koja liige.

I Liikmeskond. Töötajad ja juhtkond.

Liikmeskond

31.12.2015 seisuga oli Eesti Ornitoloogiaühingul (EOÜ) 650 liiget, neist 617 Eestis ja 33 liiget välismaal. Aruandeperioodil saadeti manalateele 1 ühingu liige, ühingusse astus 29 uut liiget, lahkus 1. 2015.a. eest tasus liikmemaksu 349 liiget (55%). Auliikmed (17) on liikmemaksust vabastatud.

Töötajad ja juhtkond

2015.a. jätkas ühingu juhtimist direktor **Andres Kalamees**, koordineerides Eesti Ornitoloogiaühingu üldtegevust (rahastamine, projektitaotlused, aruandlus, liikmeskond, üldpoliitilised küsimused, rahvusvaheline suhtlus, projektijuhtimine jms.). **Riho Kinksi** tööülesandeks oli suuremas osas ühingu hariduslike – ja teavitustegevuste koordineerimine ja teostamine, m-lahendustega nutiprojektide juhtimine, teabelehe Tiirutaja koostamine, direktori abistamine jooksvate ülesannete ja tööde elluviimisel. EOÜ linnukaitse programijuhi **Veljo Volke** ülesandeks oli EOÜ linnukaitse tegevuse koordineerimine lähtuvalt ühingu tegevuskavast, eestkostetegevuse koordineerimine (arendustegevuste jälgimine), erinevate linnukaitse projektide elluviimine, EOÜ esindamine BirdLife erinevates rakkerühmades, Eesti FSC töörühmas, linnukaitse komisjoni töö korraldamine jms. Töötaja **Andrus Kuus** tegeles projektide tehnilise toega (Natura linnualad, erinevate inventuuride raportite ja aruannete koostamine jms), ekspertiisid, merelinnustiku seireindikaatorite väljatöötamine ja inventuurid, ühingu raamatukogu korrashoid, liikmete andmebaas. **Jaanus Eltsi** peamiseks tööülesanneteks oli erinevate põllumajanduse ja linnustikuga seotud projektide koordineerimise jätkamine - liikide kaitse tegevuskavade rakendamine (suurkoovitaja, põldtsiitsitaja, punaselg-õgija), põllumajanduse keskkonnatoetuste seire ja mõju hindamine, maismaa talilindude seire koordineerimine. **Riho Marja** tööülesandeks oli põldtsiitsitaja, suurkoovitaja ja punaselg-õgija tegevuskava rakendamine ning põllumajanduse keskkonnatoetuste seire ja mõju hindamine. **Joosep Tuvi** koordineeris erinevaid looduskaitse inventuure ja seireid (Natura 2000 linnualad, järvelinnustiku seire jt). **Ülo Väli ja Urmas Sellis** koordineerisid ja viisid ellu aasta linn 2015 projekti tegevusi. Liigikaitseksperdina jätkas tööd **Ivar Ojaste** keskendudes peamiselt metsise temaatikale. EOÜ kodulehe täiendamist ja uuendamist teostas **Urmas Talivee**. Ühingu raamatupidamist korraldas **Krista Jaakson**.

2015. aastal lõppesid senise nõukogu volitused ning järgmiseks 3-aastaseks perioodiks valiti üldkoosolekul märtsis uus 13-liikmeline nõukogu koosseisus Margus Ots (esimees), Peep Veedla (ase-esimees), Riho Marja, Jaanus Elts, Marko Mägi, Thea Perm, Liis Keerberg, Meelis Uustal, Tarvo Valker, Veljo Runnel, Aarne Tuule, Olev Lüütsepp, Peeter Raudsepp. Nõukogu koosolekud toimusid 6.03.2015, 27.06.2015, 4.-5.09.2015, 4.12.2015. Juhatus liikmena jätkas Andres Kalamees.

Juhatus ja nõukogu liikmed töötasid tasuta ning neile ei ole ette nähtud lahkumisel või tagasi kutsumisel soodustusi.

.....
Juhatus liige

II Komisjonid ja töörühmad

2015.a. tegutsesid EOÜ juures järgmised vabatahtlikud komisjonid ja töörühmad:

Eesti linnunimetuste komisjon (Eerik Leibak)

Aruandeperioodi (1.01.2015 - 31.12.2015) lõpul oli komisjon taas 5-liikmeline ning (analoogiliselt linnukaitsekomisjoniga) esimeheta. Töökorralduse eest vastutab komisjoni sekretär. Jätkati eestikeelsete nimetuste andmist maailma lindudele ja varem kinnitatud nimetuste korrastamist. Jooksvalt anti nõu linnunimetuste ja oskussõnade tõlkimiseks eesti keelde loodusfilmide ja trükiste tõlkijaile, loodusajakirjadele jne.

Peeti 5 koosolekut kogukestusega 21,5 tundi. Ühtekokku kinnitati 2014.a. sügisest kuni 2015. a. sügiseni uued eestikeelsed nimetused 155 taksonile (liigile ja alamliigile) ning muudeti 8 varem kinnitatud nimekuju. 2015.a. sügiskoosolekute statistika sisaldub järgmise hooaja aruandes.

2015. aastal õnnestus saada toetust Eesti Terminoloogiaühingult ning selle abil ümberprogrammeerida ja taastada EENETi keskkonnas paikneva eestikeelsete linnunimetuste [andmebaasi](#) kõik funktsioonid. 31. detsembri 2015.a. seisuga sisaldab Maailma linnunimetuste andmebaas 11 209 rida (= liiki + alamliiki), komisjoni poolt soovitatud omakeelsed nimetused on olemas 6634 vormil (59,2% kõigist taksonitest). Andmebaasi-tööga tegeles Eerik Leibak; kodulehekülge haldas EOÜ liige Urmas Talivee.

Eesti linnuharulduste komisjon (lüh HK) (Margus Ots)

HK korraldab oma tegevust valdavalt e-posti teel (ka otsuste tegemine käib e-posti teel), aga vaatamata sellele peeti ka üks koosolek 16.08.2015 Ida-Virumaal Remnikul. HK on oma tegevuse korraldanud selliselt, et otsused tehakse võimalikult kiiresti ja otsustamist ootavaid vaatlusi on vähe. Kõik harulduste kohtamise andmed (ka need, mille kohta HK-le ankeete pole laekunud) kantakse jooksvalt andmebaasi, kokku kogutakse ka kõik harulduste fotod jm tõestusmaterjalid. Jooksvalt uuendatakse EOÜ veebilehel olevat HK ja vaatluste infot.

Hirundo 2015.a sügisnumbris ilmus järjekordne [HK aruanne](#), sedapuhku 2014.a. kohta. 31.12.2015 seisuga oli Eesti lindude nimekirjas 386 loodusliku päritoluga ja meil või naabermaades püsiva asurkonna moodustanud sissetalutud (kategooria A-C) liiki. Mitteametlikus lisanimekirjas on 5 teadmata päritoluga (kategooria D) liiki ja 12 vangistusest pääsenud (kategooria E) liiki. 2015. aastal lisandus Eesti lindude nimestikku 1 uus liik – stepiviu, *Buteo rufinus* – keda vaadeldi 27.06. - 01.07.2015 Valgamaal Korva luhal (leidja Tarmo Teppe). Kõik HK tegevusega seotud kulud kattis ka 2015. aastal OÜ Kiur ja Kaur.

EOÜ röövlinnutöörühm (Ülo Väli)

2015. aastal oli röövlinnutöörühma silmapaistvaimaks tegevuseks projekti „Aasta lind – viu“ elluviimine. Selle käigus tutvustati meie viusid avalikkusele nii meedia vahendusel kui ka vahetult loodusõhtutel ja vaatlusretkedel. Viuaasta tegevuste kõrval jätkas töörühm röövlinnustiku pesitsusaegse arvukuse ja sigimisedukuse seiret 15 üle Eesti paikneval uurimisalal. 22 uurimisalal määrati ka talvitavate röövlindude arvukus, sellest tegevusest on nüüd kujunenud iga-aastane röövlinnuseire osa. Jätkati ka sigimisedukuse ning vähearvukate röövlinnuliikide esinemiskohtade andmete kogumist väljaspool seirealasi, põhjalikumalt keskenduti kassikaku ja kanakulli leviku,

EOÜ

arvukuse ja sigimisedukuse selgitamisele. Märtsi lõpus toimus Põlvamaal Karilatsis iga-aastane tööühma kokkutulek, kus arutati röövlindude seire ja kaitsega seonduvaid küsimusi ning koguti ühistel välitöödel andmeid uuel seirealalt.

EOÜ linnukaitsekomisjon (lüh LKK) (Veljo Volke)

Peamised teemad linnukaitsekomisjoni 2015.a. töös olid linnujahi teemad (koosolek KKM-s, ühispöördumine Eesti Jahimeeste Seltsiga, Kihnu jahijuhtumite arutelu), osalemine Looduskaitse direktiivide vastavushindamises (Eesti VVO-de vastuse koordineerimine, kohtumine Euroopa Komisjoni ja FitnessCheck'i konsortsiumi konsultantidega, NatureAlert kampaania koordineerimine Eestis). Koostati mitmed ettepanekud erinevate mereplaneeringute ja –arendustega seoses (Hiiu ka Pärnu mereala planeering ja KSH, Paldiski LNG vee erikasutusloa KMH vastuväited ning maismaaosa detailplaneering). Nõustati ja esitati EOÜ seisukohti muudes planeeringuprotsessides ja teemadel (Viljandi vareslaste arvukuse reguleerimine, Sõdra Midsjöbankeni tuulepargi piiriülese keskkonnamõju hinnang KKM-le Espoo konventsiooni raames, Elbu raba PEP/LKA kiri (ettepanek suurendada), Nasva jõesaarte MKA kaitse-eeskirja koostamine Nasva külaseltsile, linnavalgustid ja linnupesad (Keskkonnainspektsiooni), Tilgu sadama meriski juhtum (külaseltsiga), osalemine Hea Metsanduse Kojas jms. Koostöös Keskkonnaministeeriumiga arutati jahindusega seonduvaid probleeme, nõustati ning esindati seisukohti rahvusvaheliste konventsioonide täitmise teemadel oma teemavaldkonnas (Linnu- ja Loodusdirektiiv, AEWa lepe).

EOÜ on ülemaailmse linnukaitseorganisatsioonide liidu BirdLife International (BLI) rahvuslik partner Eestis. EOÜ teeb koostööd BLI Euroopa- ja Kesk-Aasia regiooni partneritega, osaleb BLI regiooni Euroopa Liidu looduskaitse- ja keskkonnapoliitikat kujundavate tööühmade jooksvas töös ning erinevates koolitusprogrammides. Andres Kalamees ja Veljo Volke esindasid EOÜd 28.-31.10 BirdLife Euroopa ja Kes-Aasia partnerite nõupidamisel Sofias, kus peamisteks teemadeks ja otsustusvaldkondadeks olid rahastusmudelid ja -allikad, koostööprogrammide edendamine, toimetulek finantskriisidega. Veljo Volke esindas Suurbritannias ja Brüsselis toimunud BirdLife Euroopa- ja Kesk-Aasia partnerorganisatsioonide Mere (Marine) ja Linnu- ja Loodusdirektiivide (Birds and Habitat Directive) rakkerühmade (Task Forces) nõupidamistel, kus käsitleti hetkel kõige olulisemaid ja aktuaalsemaid keskkonnateemasid Euroopa Liidus, eriti pärast uue Komisjoni ametisse nimetamist.

III Üritused, sündmused ja ettevõtmised

Jaanuar

Algas aasta lind 2015 - viu - aasta. Viude ja viuaasta sündmustega sai end kursis hoida vastaval [veebilehel](#).

23-25. jaanuar: talvine aialinnuvaatlus, www.eoy.ee/talv (Aarne Tuule).

29. jaanuaril Tallinnas toimunud pidulikul tseremoonial kuulutas Keskkonnaministeerium (KKM) välja 2014. aasta keskkonnateod. Aasta keskkonnateo tiitlit jagasid Eesti Ornitoloogiaühingu poolt läbiviidud [jäälinnuaasta](#) ning Things OÜ poolt loodud jäätmekäitluse kaardirakendus kuhuviaa.ee.

EOÜ röövlinnutööühm korraldas kolmandat talve vabatahtlike abiga 23 vaatlusalal talvise röövlinnuloenduse.

.....
Juhatus liige

EOÜ

Veebruar

5.veebruaril jätkus maikuuni kestev linnu- ja keskkonnateemaline mälumäng www.eoy.ee/malumang (koordineeris Urmas Abel). Mälumängu käigus koguti annetusi must-toonekure toitumislade taastamise talguteks, mis toimusid oktoobris Karulas.

Märts

9. märtsil kuulutati välja nimekonkurss satelliitsaatjaga hiireviule nime leidmiseks.

20. märtsist alates oli kahes hiireviu pesas võimalik [veebikaamerate](#) vahendusel jälgida pesaehitamist ja edaspidi loodetavasti ka pesitsemist.

21. märtsil toimus Tartus Dorpati konverentsikeskuses (Turu 2, Tasku hoones) EOÜ liikmete **üldkoosolek** ning kõigile huvilistele avatud ettekandepäev. Üldkoosolekul tutvustati [aruannet](#) EOÜ 2014.a tegevusest, anti ülevaade 2015.a. plaanidest ning valiti uus, 13-liikmeline [nõukogu](#). Üldkoosolek valis EOÜ uuteks auliikmeteks Dr. Prof. Raivo Männi ja Dr. Aivar Leito ning postuumselt anti auliikme staatus Andres Kuresoole

21. märtsil alustas teist hooaega EOÜ „[Suvine aialinnupäevik](#)”. Selle abil kogutakse teadmisi aedades tegutsevate ja pesitsevate linnuliikide kohta, aga ka teiste loomade jm kohta, kellele tänavu lisandus taime- ja putukafenoloogia ning kimalaste korjetaimede teema. 2015. a osales 672 vaatlejat (kasv 58%) 391 vaatluskoahas ehk aias (kasv 37%) (Meelis Uustal).

Tööd jätkas EOÜ kodukaku [veebikaamera](#) (Renno Nellis jt).

29.märtsil toimus traditsiooniline linnade linnuvaatluspäev. 14. korda toimunud linnade linnuvaatluspäeva kordaminekule aitas kaasa soodne ilm ja varane kevad. Vaatlustulemused edastati 18 linnast ning vaatlejaid oli 119. Linnades saadi kirja kokku rekordilised 116 linnuliiki (Tarvo Valker jt).

Aprill

4.-5. aprill: [lihavõtte linnuvaatluspäevad](#). Kirja pandi ligi 140000 lindu 150 liigist. Vaatluste nimekirju kogunes sel aastal ligi kakssada, mille koostamisel osales üle neljasaja inimese.

26. aprillil käivitati täiendav annetuste kogumise kampaania must-toonekure toitumisojade [taastamistalgute](#) heaks.

Mai

Haudelinnustiku punktloenduse ja öölaulikuloenduse korraldamine ja läbiviimine (Renno Nellis, Jaanus Elts).

Algas [valge-toonekure loendus](#) (Margus Ots), mille tarbeks on loodud lihtne ning kõigile hõlpsasti kasutatav. Selle abil saadi kaardile märkida pesa asukoht ning jooksvalt täiendada andmetega pesas toimuva kohta. Kokku on kantud kaardile 2478 pesakohta, mis ligi 50% eesti populatsioonist.

9.-10. mai: [tornide linnuvaatluspäev](#). Andmeid laekus sel aastal 20 juhendajaga vaatlustornist ja erinevaid linnuliike saadi kirja 161. Osales 186 linnuhuvilist, mis on nende linnuvaatluspäevade osalejate rekord (koordineeris vabatahtlik Thea Perm).

21. mail andis Eesti Post välja traditsioonilise aasta lindu kujutava [postmargi](#), millel on viuaasta puhul herilaseviu.

30. mail toimus Tartu loodusmaja pargis Tartu loodusnädala raames perepäev, mille korraldamisel oli abiks Eesti Ornitoloogiaühing oma ettekannete ja praktilise töötubadega.

EOÜ

eAllkirjade kogumise kampaania Euroopa Liidu [looduskaitseaduste toetuseks](#).

Juuni

3. juunil Tallinnas toimunud [Keskkonnakäpa](#) konkursi pidulikul lõpetamisel said Eesti Ornitoloogiaühing ja Tartu loodusmaja ühise heategevusliku mälumängusarja korraldamise eest koguni kaks auhinda: kategooriates „Tubli tegutsija“ ja „Rahva lemmik“.

5. juunil esitleti koostöös ettevõtetega 5D Vision ja Walk & Learn valminud [nutikat linnumäärajat](#)

19. juunil esitleti kolme [linnumängu](#), mida saab mängida nii arvutis kui ka suurema ekraaniga nutiseadmetes.

27-28.06 toimusid Tartumaal Alatskivil Eesti Ornitoloogiaühingu XIX avatud suvepäevad, kus osales kokku rekordilised 203 linnuhuvilist kogu Eestist.

Juuli

1. juuli kuulutati välja aasta lind 2016, kelleks on rasvatihane.

August

27. august Eesti Ornitoloogiaühingu ja Eesti Jahimeeste Seltsi ühine veelinnujahi hooaja alguse [üleskutse](#) säästlikule, seadusi ja tavasid austavale jahipidamisele.

September

01.09 algas EENeti iga-aastane arvutijoonistuste võistlus, mille üheks teemaks oli teiste seas ka "Kuulsad hiireviud".

Oktoober

3.-4. oktoober: linnuvaatluspäevad EuroBirdwatch2015. Kokku loeti Eestis üle 220 000 linnu 153 liigist. Laekus üle saja vaatlusnimekirja, mille koostamises osales ligi nelisada linnusõpra.

9.-11. oktoober toimusid Karula rahvuspargis talgud must-toonekure toitumisolude parandamiseks. Osales 50 vabatahtlikku peamiselt Eestist, aga ka Hispaaniast, Ungarist ja Saksamaalt (korraldasid Urmas Abel, Urmas Sellis, Riho Kinks). Talgute käigus puhastati võsast, prahist ja vanadest kopratammidest ligi kahekilomeetrine lõik Saera ojal ehk Ahelo jõel. EOÜ tänab kõiki vabatahtlikke ning kaasa aidanud organisatsioone. Talgute läbiviimise kulud kaeti annetuste abil.

28. oktoober kuulutati välja Aasta lind 2017 ideede konkurss.

November

Algus talvine maismaalindude loendustükk (Jaanus Elts).

Ilmus 2016. a EOÜ seinakalender „Eestimaa linnud“ (Margus Ots, Uku Paal, Riho Kinks).

15.11: algas talilinnuloenduse 29. hooaeg (Jaanus Elts).

19.11: toimus kuni 2016.a. maini kestva heategevusliku looduseteemalise mälumängusarja uue hooaja 1. mäng (Urmas Abel).

.....
Juhatus liige

EOÜ

21.11: Kohtumine keskkonnaministriga (vabaihenduste ümarlaud).

Detsember

8. detsember: Tallinnas Eesti rahvusraamatukogu suures saalis toimus Suur Linnuõhtu, kus võeti kokku viuaasta ning teatepulk anti üle 2016. aasta linnule – rasvatihasele.

28. detsember: EOÜ aastalõpu õhtu.

EOÜ loodud nutikas linnumääraja esitati konkursi Keskkonnategu 2015 kandidaadiks.

IV Linnukaitse-, uuringu- ja haridusprojektid

2015. aastal oli ühingus töös kokku 46 eri kaalu, raskusastme ja mahuga projekti. Neist 14 (haudlinnustiku punktloendus (IPA), [röövlinnud](#), [maismaa talilinnud](#), rähnid, raba- ja soolinnustik, kormoran, kassikakk, metsakanalised, [talvitavad veelinnud](#), väikeste meresaarte haudelinnustik, metsis, randa uhutud linnud (RULL), siseveekogud, kanakull ja rukkirääk) kuulusid **riikliku seire** programmi.

Mahukate töödena jätkusid ja lõppesid valitud liikide ja liigirühmade inventuurid ja seiretööd Natura 2000 Kahtla-Kübassaare, Luitemaa, Soomaa, Koigi, Kõnnumaa-Väätsa, Suursoo-Leidissoo, Emajõe suudmeala, Alam-Pedja, Ohepalu ja Misso linnualadel. Lõplikult võeti kokku ja esitleti 2014.a. Põõsaspeal neli kuud igapäevaselt välданud [veelindude seireprogrammi](#) tulemusi.

Lisaks viis EOÜ koos oma liikmeskonna ja vabatahtlikega läbi arvukalt **liigikaitseprojekte**, mis sisaldasid nii liikide uuringuid, loendusi, inventuure, kui ka analüüse. Jätkati suurkoovitaja, põldsiitsitaja, kassikaku, laanepüü ja kanakulli kaitsetegevuskavade sisulist rakendamist. Alustati töid punaselg-õgija kaitse tegevuskava elluviimiseks. Viidi läbi põllumajandusmaastike linnustiku uuringud (põllumajanduse keskkonnatoetuste mõju seire) jpm. KIKi taotusel alustati Soome lahe idaosas 2- aastase veelindude laevaloenduse projektiga. Sügisel käivitus EOÜ haridusprogramm lasteadele, mille eesmärgiks on üheksa maakonna 36 lasteaias viia 2015/2016 õppeaastal läbi kaks õppeprogrammi: "Talvised aialinnud ja nende toitmine ning "Suvised aialinnud ja nende abistamine".

Koostöös RMK, Tartu Ülikooli ja EMÜga jätkus 3-aastane metsise elupaigakvaliteeti määravate tegurite kompleksuuringu projekt, mida rahastatakse RMK [uurimisprojektide programmi](#) raames. Projekti eesmärgiks on selgitada metsise elupaigakasutust ja seda piiravaid tegureid võrdlevalt loodus- ja majandusmetsamaastikus. Projektis on kolm komponenti – 1) telemeetriauring elupaigakasutuse kirjeldamiseks, 2) uuring metsise esinemise kohta kiskjate toidusedelis, 3) taastamisuring hindamiseks kas ja kui kiiresti on raiete ja kraavide sulgemisega võimalik muuta majandatud metsa metsisele elupaigana sobivamaks. Projekti tulemusena loodav uus teadmine on väga oluline metsise kaitse tõhusamal korraldamisel www.rm.k.ee/files/Asko_LohmusMetsis.pdf, <http://www.rm.k.ee/organisatsioon/teadustegevus/videosari-metsik-teadus>

Linnustiku inventuure teostati seoses Paldiski tuulepargi jt arendustegevuste planeerimise ja järeelseire raames. Teostati mitmete kaitsealade kaitse-eeskirjade ekspertiise (Järveküla, Kasti, Lindi), nõustati kaitseministeeriumi metsise ja häirimise teemadel, koostöös Rootsi kolleegidega omandati vajalikku oskusteavet metsiste püüdmisel satelliitsaatjate paigutamise eesmärgil. Lisaks avaldati omi seisukohti mitmetel muudelgi teemadel, nt linnujahi korraldusest Eestis, Pärnu maakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneering, vaie Viljandi linnavalitsuse 10. augusti 2015.a. korraldusele nr 579 "Loa andmine hallvareste, künnivareste, hakkide, naerukajakate, kormoranide, hõbekajakate ja kodutuvide arvukuse piiramiseks", Hiiu maakonna merealade planeeringu

EOÜ

järelevalve kirjalikus ärakuulamises, Södra Midsjöbanken avamere tuulepargi konsultatsioonid jms. Jätkuvalt tegeldi Pakri poolsaarele ning samas osaliselt ka Lahepere Natura 2000 linnualale vedelgaasi terminali (LNG) planeeringu ja keskkonnamõjude hindamise adekvaatsuse analüüsiga.

EOÜ oluliseks tegevusvaldkonnaks on vabatahtlike osalusel ja andmekogumisel baseeruvate [harrastusteaduse (citizen science)] projektide jätkamine:

- [kesktalvine veelinnuloendus](#) (Leho Luigujõe)
- [talvine aialinnuvaatlus](#) (Aarne Tuule)
- [maismaa talilinnuloendus](#) (Jaanus Elts)
- [haudelinnustiku punktloendus](#) (Renno Nellis)
- [öölaulikuloendus](#) (Jaanus Elts)
- [aasta linnu loendus](#) (Riho Kinks)
 - [suvine aialinnupäevik](#) (Meelis Uustal)
 - [valge-toonekure pesaandmestik](#) (Margus Ots)
 - [vooluveekogude valitud linnustik \(jõelinnuseire\)](#) (Joosep Tuvi).

Jätkusid ka teised ühingu pikaajalised projektid nagu pesakaart, lindude kevadise saabumise (fenoprojekt) registreerimine jt.

V Muud olulised tulemused ja avalikkusele suunatud tegevused

Ühingu häälekandja ["Hirundo"](#):

2015. aastal valmisid Hirundo mõlemad numbrid (toimetaja Jaanis Lodjak).

Infoleht [„Tiirutaja“](#):

2015. aastal ilmus neli 8-leheküljelist numbrit laiemale avalikkusele ning ühingu liikmetele mõeldud linnuteemalist infolehte Tiirutaja, toimetaja Riho Kinks.

[Tagasivaade viuaastale](#). Viuaasta jooksul toimus 34 ettekandeõhtut ja 20 vaatlusretke, millel osales kokku ligi poolteist tuhat viusõpra. Huvilised said tutvuda viudega enam kui kümnes telesaates või -uudislõigis, teist sama palju jõudis eetrisse raadiosaateid. Lähemalt avasid kolme viu elu tahke ligi paarkümmend artiklit erinevates ajakirjades ja ajalehtedes. Täiesti uut infot viude elust andsid viis GPS-saatjaga viud ning kolm veebikaamerat viupesadel. Huumorika, kuid samas ülevaatliku lühikokkuvõtte viude elust tegi uus viulaul. Viuaastast ja viudest võib pikemalt lugeda 2015. aasta linnu kodulehelt www.eoy.ee/viu/ Ehkki viuaasta kodulehte enam ei uuendata, jääb see allikas edaspidigi kõigile kättesaadavaks (Ülo Väli, Urmas Sellis, Aarne Tuule).

EOÜ koordineeris Eesti keskkonnaorganisatsioonide poolt e-allkirjade kogumist EL keskkonnadirektiivide toetuseks. Euroopa Komisjoni poolt läbi viidud linnu- ja loodusdirektiivi toimivuskontrolli avalik konsultatsioon oli kõigist eelnenuist osavõturohkeim ja selles osales 552,470 isikut ja organisatsiooni. Umbes 94% Komisjonile laekunud vastustest anti keskkonnaorganisatsioonide poolt üles pandud kampaaniaportaali „Nature Alert!“ kaudu. Keskkonnaorganisatsioonid BirdLife International, WWF (Maailma Looduse Fond), EEB (Euroopa Keskkonnabüroo) ja Friends of the Earth (Maa Sõbrad) kogusid linnu- ja loodusdirektiivi toetuse kampaania käigus 520 325 häält. Eestist laekus 1712 vastust ja arvestades antud vastuste arvu

.....
Juhatuse liige

suhtena riigi rahvastikku oli Eesti Euroopa Liidu riikide hulgas kaheksandal kohal. Täiendavalt koguti toetust ka väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate hulgast. 29.-30.06 osaleti EK linnu- ja loodusdirektiivide toimivuskontrolli EL ekspertrühmaga kohtumisel ja konsultatsioonidel Tallinnas KKM-s. 19.-20.11 osales Veljo Volke direktiivide toimivuskontrolli teemalisel konverentsil Bonnis Eesti VVOde esindajana.

Traditsiooniliselt pakuti avalikkusele õppe ja loodustunnetuse eesmärkidel võimalust vaadelda lindude elu erinevate veebikaamerate kaudu. Nii oli võimalik osa saada otseülekandest kodukaku pesaõõnsusest, kus vaatajad said segamatult jälgida varasematest aastatest juba tuttavaks saanud Klaara ja Klaus'i pesitsemist. Lisaks koostöös Kotkaklubi, EENeti ja Looduskalendriga algas märtsis ülekanne must-toonekure pesast ning alustasid taas ka kalakotkaste ja väikekonnakotka pesakaamerad.

2015.a. loodud nutikas linnumääraja pälvis Keskkonnaministeeriumi 2015. aasta [keskkonnateo tunnustuse](#), mis anti keskkonnaminister Marko Pomerantsi poolt üle 4. veebruaril 2016.

Koostöös Tartu Ülikooli loodusmuuseumi ja vabatahtlikega linnuklubist Estbirding ning EOÜst (Margus Ots, Hannes Pehlak, Uku Paal jt), jätkati linnuhuvilistele mõeldud linnuvaatluste koondamist [eElurikkuse andmebaasi](#). Järjest suuremat populaarusust kogub Eesti Ornitoloogiaühingu [Facebooki grupp](#), millega liitunute arv ulatub juba 2300 huviliseni. Lisaks grupile avas EOÜ Facebookis ka oma [kodulehekülje](#), et teavitada konkreetsemalt avalikkust oma tegevusest läbi suhtlusvõrgustiku. Vähemal kord kuus koostatakse elektrooniline EOÜ uudiskiri mis saadetakse kõigile soovijatele.

EOÜ on Eesti Keskkonnaühenduste Koja (EKO) liige ning kuulub SA EKO Sihtkapital nõukogusse. SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) on EOÜ pikaajaline koostööpartner kes on omapoolse rahastamisega panustanud EOÜ tegevuse elluviimisel ning põhikirjaliste eesmärkideni jõudmisel.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	238 786	290 587	2
Nõuded ja ettemaksud	58 728	9 906	3
Kokku käibevara	297 514	300 493	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	159 508	167 799	6
Kokku põhivara	159 508	167 799	
Kokku varad	457 022	468 292	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	4 463	4 324	7
Võlad ja ettemaksud	29 980	21 486	8
Kokku lühiajalised kohustused	34 443	25 810	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	1 901	6 364	7
Kokku pikaajalised kohustused	1 901	6 364	
Kokku kohustused	36 344	32 174	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	436 118	435 070	
Aruandeaasta tulem	-15 440	1 048	
Kokku netovara	420 678	436 118	
Kokku kohustused ja netovara	457 022	468 292	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	5 332	4 673	11
Annetused ja toetused	235 000	290 468	12
Tulu ettevõtlusest	175 208	219 463	13
Kokku tulud	415 540	514 604	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-207 070	-312 029	14
Tööjõukulud	-215 265	-189 820	15
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-8 291	-9 955	6
Muud kulud	0	-318	16
Kokku kulud	-430 626	-512 122	
Põhitegevuse tulem	-15 086	2 482	
Intressikulud	-211	-417	
Muud finantstulud ja -kulud	-143	-1 017	17
Aruandeaasta tulem	-15 440	1 048	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-15 086	2 482	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	8 291	9 955	6
Kokku korrigeerimised	8 291	9 955	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-48 822	17 641	3
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	8 494	7 606	8
Laekunud intressid	76	0	17
Makstud intressid	-211	-1 434	17
Muud rahavood põhitegevusest	-219	0	17
Kokku rahavood põhitegevusest	-47 477	36 250	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	0	-708	6
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	-708	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksud	-4 324	-34 191	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-4 324	-34 191	
Kokku rahavood	-51 801	1 351	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	290 587	289 236	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-51 801	1 351	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	238 786	290 587	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2013	435 070	435 070
Aruandeaasta tulem	1 048	1 048
31.12.2014	436 118	436 118
Aruandeaasta tulem	-15 440	-15 440
31.12.2015	420 678	420 678

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Ornitoloogiaühingu 2015. aasta aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid: RTJ 7 Bioloogilised varad, RTJ 12 Valitsusepoolne abi ja RTJ 14 Mittetulundusühingud ja sihtasutused. Ühing kasutab kasumiaruande skeemi nr 1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti eurodes.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid pole, kuna kõik on reaalselt laekuvad ja aruande esitamise ajaks laekunud.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Ühingul on muude viitlaekumiste all kajastatud SEB-panga IV kvartali laekumata intres

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 639 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 639 eurot, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku varana ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansiist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Piiramata kasutuseaga objekte (EOÜ-I ainult maa) ei amortiseerita.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 639

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	5 aastat
Masinad ja seadmed	3 aastat

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsioonimäärad.

Tulud

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsioonimäärad.

Kulud

Kulude arvestusel on kasutatud tekkepõhisuse printsiipi. Tulevaste perioodide kuludena näidatakse järgmiste aastatel laekuvate tulude arvel tehtud kulud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Sularaha kassas	193	123
SEB	64 624	40 870
Swedpank	173 969	249 594
Kokku raha	238 786	290 587

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	1 177	1 177	
Ostjatelt laekumata arved	1 177	1 177	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 875	8 875	5
Muud nõuded	5	5	
Viitlaekumised	5	5	
Ettemaksed	48 671	48 671	
Tulevaste perioodide kulud	48 671	48 671	
Kokku nõuded ja ettemaksed	58 728	58 728	
	31.12.2014	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	1 460	1 460	
Ostjatelt laekumata arved	1 460	1 460	4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 333	8 333	5
Muud nõuded	4	4	
Viitlaekumised	4	4	
Ettemaksed	100	100	
Tulevaste perioodide kulud	100	100	
Majanduskulude ettemaks	9	9	
Kokku nõuded ja ettemaksed	9 906	9 906	

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Ostjatelt laekumata arved	1 177	1 460
Apollo Holding OÜ	249	0
Brain Games OÜ	131	0
RMK	64	0
Tallinna Loomaaed	34	0
Tartu Keskkonnahariduse Keskus	149	0
Viire OÜ	21	0
EKO Sihtkapital SA	0	1 188
Rahva Raamat AS	529	251
Muud	0	21
Kokku nõuded ostjate vastu	1 177	1 460

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	2 040		1 651
Üksikisiku tulumaks	0	2 631		2 507
Sotsiaalmaks	0	4 690		4 270
Kohustuslik kogumispension	0	216		169
Töötuskindlustusmaksed	0	339		388
Ettemaksukonto jääk	8 875		8 333	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	8 875	9 916	8 333	8 985

Lisa 6 Materiaalne põhivara

(eurodes)

				Kokku
	Maa		Masinad ja seadmed	
		Muud masinad ja seadmed		
31.12.2013				
Soetusmaksumus	148 278	111 811	111 811	260 089
Akumuleeritud kulum		-83 043	-83 043	-83 043
Jääkmaksumus	148 278	28 768	28 768	177 046
Ostud ja parendused		708	708	708
Amortisatsioonikulu		-9 955	-9 955	-9 955
31.12.2014				
Soetusmaksumus	148 278	86 634	86 634	234 912
Akumuleeritud kulum		-67 113	-67 113	-67 113
Jääkmaksumus	148 278	19 521	19 521	167 799
Amortisatsioonikulu		-8 291	-8 291	-8 291
31.12.2015				
Soetusmaksumus	148 278	86 634	86 634	234 912
Akumuleeritud kulum		-75 404	-75 404	-75 404
Jääkmaksumus	148 278	11 230	11 230	159 508

Maade all on kajastatud loodushoiu eesmärgil sihtfinantseerimisega soetatud kinnisasjad koormatud Looduskaitse seaduse Prg 16 lg 5 kohase ostueesõigusega Eesti Vabariigi kasuks.

Lisa 7 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Nordea Finance Estonia AS	6 364	4 463	1 901	2,4+Euribor	EUR	30.04.2018
Kapitalirendikohustused kokku	6 364	4 463	1 901			

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Nordea Finance Estonia AS	10 688	4 324	6 364	2,4+Euribor	EUR	30.04.2018
Kapitalirendikohustused kokku	10 688	4 324	6 364			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2015	31.12.2014
Masinad ja seadmed	11 667	6 667
Kokku	11 667	6 667

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	3 046	3 046	9
Võlad töövõtjatele	322	322	15
Maksuvõlad	9 916	9 916	5
Saadud ettemaksed	15 869	15 869	
Tulevaste perioodide tulud	15 869	15 869	
Võlad aruandvatele inimestele	362	362	
Liimemaksude ettemaksed	465	465	
Kokku võlad ja ettemaksed	29 980	29 980	
	31.12.2014	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	11 032	11 032	9
Võlad töövõtjatele	444	444	15
Maksuvõlad	8 985	8 985	5
Saadud ettemaksed	480	480	
Tulevaste perioodide tulud	480	480	
Võlad aruandvatele inimestele	227	227	
Tasumata leppetrahv	318	318	
Kokku võlad ja ettemaksed	21 486	21 486	

Lisa 9 Võlad tarnijatele

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Eesti Maaülikool	291	287
Eesti Post AS	523	429
Elion Ettevõtted AS	29	29
EMT AS	57	58
Eesti Loodusfoto OÜ	0	540
Olerex AS	91	106
OSC Transport OÜ	9	0
Tuulelind OÜ	0	4 000
Vanellus OÜ	0	5 000
RSPB	1 889	0
Krediitkaardmaksed	0	572
Diara Infra OÜ	57	11
Tiit Randla FIE	100	0
Kokku võlad tarnijatele	3 046	11 032

Lisa 10 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Puhkusetasude kohustus	322	444
Kokku võlad töövõtjatele	322	444

Lisa 11 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2015	2014
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	5 332	4 673
Kokku liikmetelt saadud tasud	5 332	4 673

Lisa 12 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2015	2014
Mittesihotstarbelised annetused ja toetused	965	3 739
PRIA toetused	8 865	8 833
Projektide sihtfinantseerimine	222 933	277 896
Aasta Keskkonnategu	2 237	0
Kokku annetused ja toetused	235 000	290 468

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2015	2014
Rahaline annetus	965	3 739
Kokku annetused ja toetused	965	3 739

Lisa 13 Tulu ettevõtlusest (eurodes)

	2015	2014
Trükiste jm müük	15 374	7 697
Lektoritasud ja loengud	1 488	696
Teenuste osutamise projektid	158 346	210 510
Muud	0	560
Kokku tulu ettevõtlusest	175 208	219 463

Lisa 14 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2015	2014
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	6 818	4 804
Transpordikulud	12 593	14 260
Üür ja rent	6 920	4 721
Mitmesugused bürookulud	2 194	4 899
Lähetuskulud	10 515	13 075
Välitööde sõidukulud, majutus, jm kulud	17 504	59 145
Liikmemaksud organisatsioonidele	786	958
Sideteenus	2 079	2 157
Trükikulud	7 918	12 560
Postikulu	1 769	1 661
Ürituste ja seminaride korraldamine	9 033	16 964
Projekti tasutud KM	3 125	5 040
Lepingulised tööd	125 816	171 785
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	207 070	312 029

Lisa 15 Tööjõukulud

(eurodes)

	2015	2014
Palgakulu	161 239	141 684
Sotsiaalmaksud	54 026	48 136
Kokku tööjõukulud	215 265	189 820
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	9	9

Lisa 16 Muud kulud

(eurodes)

	2015	2014
Tasumata leppetrahv	0	318
Kokku muud kulud	0	318

Lisa 17 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2015	2014
Pangast saadud intressid	76	27
Muud finantskulud	-219	-1 044
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-143	-1 017

Lisa 18 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2015	31.12.2014
Füüsilisest isikust liikmete arv	650	623

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2014
	Kohustused
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	4 000

2015	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	19 284	3 440
2014	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	36 046	708

Juhatuse liikmetele juhatuse liikme töötasu ei makstud, töötl töölepinguga.

Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjatelt osteti sisse teenust ning müüdi teenust ja kaupu.